

ISSN 1331-3703

Zagreb, prosinac 2012. • Godina XVIII. • Broj 194

• Cijena: 5,00 kn

U ovome broju:

**info.HZMO-a i Vodič HZZO-a
od 5. do 10. str.**

**Hoće li se ubuduće više čuti
energičniji glas umirovljenika za
ostvarivanje njihovih prava ili će
starije osobe, kao nekad prije,
svoju treću dob proživljavati
onim »tihim« i »gorkim«
životom obraćajući se
vladajućima molbenicama koje
ostaju bez odgovora?**

O bilježavanje dvaju blagdana, Božića i Nove godine, ima u nas dugu tradiciju koja seže duboko u prošlost kad su naši ljudi živjeli »tihim i gorkim životom«, ali kad su se ipak u ova »dva svijetla dana« mogli počastiti »režnjem pšenične gibanice« i odmoriti se od naporna posla »kada se ne osjeća teret svagdanji u križima«. Iako su citirane riječi (koje su stavljene pod navodnike) napisane prije više od jednog stoljeća, kad su Hrvatskom gospodarili strani moćnici čijeg smo se »tutorstva« uspjeli osloboditi bijući boj u Domovinskom ratu koji je bio nadasve surov i u kome su se bra-

Nastavak na 3. str. →

Članovi Glavnog odbora SUH-a na sjednici nakon provedenih izbora i usvajanja programskih dokumenata te razdiobe dužnosti (više na 2.str.)

Jasna A. Petrović, predsjednica SUH-a

U ovome broju čitajte:

*
Hoće li se ubuduće više čuti energični glas umirovljenika za ostvarivanje njihovih prava str. 1 i 3

*
SUH-ovo priopćenje za javnost kojim se poziva Vlada da postavi zid obrane protiv siromaštva str. 3

*
Programska platforma SUH-a str. 4 i 11

*
Pri kraju godine str. 12

*
SUH-ov prijedlog Vladi o izmjenama i dopunama ovršnog zakona str. 13

*
Iz naših podružnica str. 14

Glavni odbor Sindikata umirovljenika Hrvatske — najviše tijelo upravljanja SUH—om između SUH—ovih dviju skupštinskih sjednica, konstituirano je 29. studenog 2012. godine, a izabrano je na Skupštini SUH—a održanoj 18. listopada 2012.

I. Mandat člana Glavnog odbora SUH—a potvrđen je sljedećim članovima:

1. Nataša Brckan	10. Mirella Marini	19. Mila Radulović
2. Milica Čavkić	11. Vesna Mijović	20. Mira Rađenović
3. Hrvoje Dusper	12. Ivan Mikušević	21. Dario Šuran
4. Božica Grdan	13. Ivan Nahtigal	22. Milan Tomičić
5. Ivo Ivaniš	14. Vlatka Novosel	23. Vera Vidmar
6. Branko Jalšovec	15. Lučo Pavletić	24. Nevenka Vrbanić
7. Damir Jukica	16. Lino Perković	25. Andrija Vučković
8. Nada Križanac	17. Anton Pertot	26. Milan Zornada
9. Nikola Kustić	18. Ivan Radetić	27. Neta Žiković

II. U Predsjedništvo Glavnog odbora SUH—a, koje je izvršno tijelo Glavnog odbora SUH—a, izabrani su sljedeći članovi Glavnog odbora:

a) za potpredsjednike SUH—a

1. Biserka Budigam, 2. Vlado Buršić, 3. Milica Čavkić, 4. Mato Obradović i 5. Milan Tomičić, koji je ujedno imenovan i na dužnost zamjenika predsjednice SUH—a

b) za predsjednike pojedinih radnih tijela SUH—a izabrani su:

1. Ivan Nahtigal u Odboru za mirovinska prava i sustav
2. Biserka Budigam u Odboru za socijalna i zdravstvena prava i sustav
3. Hrvoje Dusper u Odboru za ekonomska prava i sustav
4. Milica Čavkić u Odboru za učlanjivanje te prava i povlastice članstva
5. Branko Jalšovec u Odboru za socijalnu uključenost, sport, kulturu i rekreaciju

III. Glavni odbor SUH—a i Predsjedništvo Glavnog odbora, u skladu sa Statutom SUH—a u članku 70. stavak 4. i u članku 72, stavak 3. saziva i njima predsjedava Jasna A. Petrović, predsjednica SUH—a.

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske
Za izdavača:

predsjednica: Jasna A. Petrović

glavni urednik: Nikola Kustić

Adresa Uredništva: Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2,
tel. i faks: 01/46 55 146,
e-mail: suh@zg.t-com.hr

Priprema i tisak: Durieux d.o.o., Zagreb,
Sulekova 23, tel. 2300-337,
e-mail: graficka@durieux.hr

Temeljem mišljenja Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od 20. 2. 1996. SUH je, kao proizvod iz članka 18. točka 13. Zakona o porezu na promet, oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Predsjedništvo Glavnog odbora SUH—a svojim zaključkom od 13. siječnja 2005. utvrdilo je cijenu glasila SUH: za pojedini broj 5,00 kn i za godišnju pretplatu 40,00 kn.

PIŠITE za SUH, za svoje glasilo! Svoje priloge pošaljite najkasnije do prvoga dana u mjesecu u kojem glasilo izlazi (u drugoj polovini mjeseca) na adresu: Sindikat umirovljenika Hrvatske, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2, 10000 Zagreb ili e-mailom: suh@zg.t-com.hr. Priloge pišite kompjutorom ili pisaćim strojem i u preredu. Uz prilog navedite svoje ime i prezime, a ako ne želite da ga objavimo, uvažit ćemo vaš zahtjev. Anonimne priloge ne objavljujemo. Rukopise i fotografije (slike) ne vraćamo.

SUH—ovo priopćenje za javnost

**Sindikata umirovljenika Hrvatske poziva Vladu RH:
Hitno postavite zid obrane protiv siromaštva!**

Sindikata umirovljenika Hrvatske upozorava Vladu kako umjesto u susret Božiću, hrvatski umirovljenici hrle u susret siromaštvu. Trenutačno je više od jedne petine Hrvata u zoni rizika od siromaštva (građani samo četiri zemlje u EU su siromašniji), a stopa materijalne deprivacije pokazuje da je čak trećina stanovnika marginalizirana zbog nemogućnosti spajanja kraja s krajem. Oni najsitimašnji zaradili su primjerice 2010. godine samo 18.000 kuna, a za *golo preživljavanje* morali su potrošiti 28.496 kuna. Danas je situacija još puno gora. Hrana, stanovanje, gorivo, energija, gotovo da ne postoji kategorija koja nije poskupjela. Malo po malo, odričemo se svega bez čega možemo preživjeti.

Međutim, s najvećim rizikom od siromaštva suočavaju se osobe starije od 65 godina (prosječno 28,1 posto građana te dobne skupine, ali čak svaka treća žena)! Prošlogodišnji podaci samo Bugarsku smještavaju iznad nas. Prema kriteriju statističkih obrazaca EU, rizik od siromaštva nastupa kada u nekoj od članica mirovina pada ispod 60 posto medijana plaće (2.700 kuna), pa je kod nas već 75 posto umirovljenika – siromašno.

Nemojmo stoga ni pomisliti kako je Vlada vratila usklađivanje mirovina (koje je na dvije i pol godine zamrznuła bivša HDZ—ova vlada) zbog osobite socijalne osjetljivosti. Naprosto, ova Vlada

zna da ne smije dirati mirovine, jer je Hrvatska prema realnoj vrijednosti mirovina spala na dno dna (*udjel prosječne mirovine u prosječnoj bruto plaći za kolovoz je iznosio samo 27 posto, spram europskog prosjeka od oko 50 posto*). Vlada, naprotiv, mora smisliti kako hitno povećati mirovine i zaustavi siromašenje, jer u protivnom neće ispuniti jedan od temeljnih zahtjeva Strategije EU 2020 — rezanje siromaštva.

Može li to Vlada učiniti a da ne pokaže temeljnu količinu socijalne osjetljivosti te da probudi interes javnosti i potakne javne rasprave o pitanjima socijalne politike i siromaštva, osobito starijih? Vlada koja sa zadovoljstvom daje mikrofon raznoraznim ekonomskim analitičarima koji kazuju kako Hrvatska previše troši na socijalnu zaštitu, ili kako ima previše umirovljenika, nije osvijestila stvarno stanje siromaštva. Kad neki političari iz vrha izvršne vlasti preporučuju umirovljenicima da manje telefoniraju kako bi mogli pratiti visok skok cijena struje i plina, ili da zatvaraju prozore stanova kako bi štedjeli na grijanju, to više nikome nije smiješno. Još je gore kad drugi dužnosnik uvjerava osiromašeno starije građanstvo kako su oni zapravo bogati, pa im sprema poreze zbog kojih bi masovno mogli na ovršom bubnju izgubiti i krovove nad glavom, jer situacija postaje tragična.

Onih oko 57 posto umirovljenika koji imaju mjesečne prihode niže od prosječne mirovine (2.183,75 kn), ionako već nemaju dovoljno za jelo, a sad će se započeti i smrzavati jer će toplane podići cijene za apsurdnih 37 posto. Ovrhe na stanovima siromašnih građana, uz izbacivanje iz stanova, već su započele, a za par mjeseci će najmanje deset posto umirovljenika imati ovršene mirovine (i to bez transparentne informacije tko je ovršitelj!). U svemu tome iz Vlade i nadležnih ministarstava nitko ne predlaže mjere spašavanja od siromaštva, nitko ne predlaže npr. uvođenje »državne mirovine« za građane starije od 65 godina, a koji mirovine nisu stekli radom (te nemaju drugih prihoda), ili povećanje stalnih novčanih naknada najsitimašnjima (Hrvatska ima nevjerovatno niskih 0.27 posto iz BDP—a za tu namjenu).

Samo jedna od koalicijskih stranaka — Hrvatska stranka umirovljenika — predlaže hitno usvajanje novog modela usklađivanja mirovina, koji bi bio nešto povoljniji od postojeće »švicarske formule«. Sindikat umirovljenika Hrvatske podržava tu inicijativu, kao i svako poboljšanje, uz upozorenje kako takvo krpanje neće zaustaviti masovni ulazak umirovljenika u zonu bijede, jer dva su najvažnija područja za smanjenje siromaštva: tržište rada i mirovinski sustav. Ali kako se na njima ne očekuju poboljšanja ni sljedeće godine, postoji opasnost da siromaštvo postane trajno. Jedino bi priznavanje prevare iz 1998. godine pri izračunu prve aktualne vrijednosti mirovine za oko 40 posto niže od zakonom propisane, te korekcija AVM makar za polovicu od »ukradene« vrijednosti, mogla postaviti zid u obrani starijih građana od siromaštva.

Svaka vlada želi imati sretne i zadovoljne građane, a to nisu onih 80 posto građana — odnosno četiri od pet stanovnika — koji se prema anketama osjećaju siromašnima jer smatraju kako su im uskraćena mnoga prava i dobra koja bi u normalnim društvima i vremenima imali. To nisu, uz najbolju volju i dostatnu količinu domoljublja, niti umirovljenici i stariji građani.

Jasna A. Petrović, predsjednica SUH—a

Nastavak s 1. str.

nitelji narodne slobode suprotstavili daleko nadmoćnijem dobro naoružanom tlačitelju (opskrbljenom oružjem u državi koja se bori protiv jednog dijela svojih državaljana), ni nakon dvadeset godina života u neovisnoj, samostalnoj državi puku ne cvjetaju ruže, a što se osobito odnosi na nepovlaštene umirovljenike i druge siromašne starije osobe te na nezaposlene i na one zaposlenike kojima mjesecima nije isplaćena plaća za obavljene radne zadaće. Takvima ne preostaje drugo nego da prosvjeduju u nadi da će uspjeti steći bar minimalni iznos mirovinskog primanja jedva dostatan (bolje reći nedostatan) za život dostojan čovjeka.

Kad na prijelazu jedne godine u drugu ispraćamo i cijela protekla razdoblja, onda smo skloni analizirati i ocjenjivati prethodne dane te prognozirati kakvo bi narodu moglo uslijediti buduće vrijeme: bolje ili lošije. Za ocjenu prošlog vremena i nadu u bolju sutrašnjicu ljudi se često pomažu narodnom gnomom o povijesti kao učiteljici života zahtijevajući od političara da čim prije otklone grješke uočene u prošlosti i da se okrenu demokratskoj budućnosti na djelu zasnovanoj na slobodi ljudi, jednakosti i socijalnoj pravdi te vladavini prava, na društvo bez povlastica, na pravu za rad i isplatu radom zaslužene plaće kao jedinim mjerilu društvene vrijednosti kojom čovjek — radnik može uzdržavati sebe i svoju obitelj kao temeljnu jedinicu u skladnom društvu gdje se poštuje načelo međugeneracijske solidarnosti i uzajamnosti.

I dok se dobna granica, kao uvjet za umirovljenje, pomiče u nas prema sve većem broju godina mirovinskog staža i godina života te izjednačivanje toga uvjeta i za žene, što bi po logici stvari trebalo umanjiti broj umirovljenika, u nas brojnost umirovljenika raste, stoga se opravdano postavlja pitanje tko to umirovljenike »fabricira« i u koju svrhu?

Umirovljenici, uvelike nezadovoljni postojećim stanjem, traže promjene, tj. novu reformu mirovinskog sustava, za koju je potrebno prethodno pomno utvrditi prioritetne zadaće među kojima je najznačajnija jačanje socijalne kohezije stanovništva u zajedničkoj borbi protiv siromaštva.

Programska platforma Sindikata umirovljenika Hrvatske 40+

1. Umirovljenicima se mora omogućiti dostojanstven život, bez diskriminacije na temelju vlastite ili partnerove mirovine stečene radom

2. Potrebno je hitno pokretanje višestrukih državnih mjera za borbu protiv siromaštva starijih osoba, jer Hrvatska predvodi na listi EU stope rizika od siromaštva za osobe starije od 65 godina (čak 32 posto) pa s obzirom na to nužne su kampanje informiranja starijih građana o njihovim pravima

3. Potrebno je zaustaviti isključivanje umirovljenika iz aktivnog sudjelovanja u društvenoj zajednici, nužno je ustrojstvo posebnih mehanizama koji bi predstavnicima udruuga umirovljenih radnika i drugih starijih osoba osigurali sudjelovanje u odlučivanju od lokalne zajednice do Sabora — u i o svim segmentima života

4. Temelj mirovinskog sustava mora biti jedinstven javni i obvezan prvi stup međugeneracijske solidarnosti, u formi obveznih doprinosa uplaćenih od poslodavaca i radnika

5. Potrebno je izdvojiti sva posebna mirovinskih prava iz sustava/proračuna međugeneracijske solidarnosti i sve mirovine zaslužene radom uskladiti prema jedinstvenim načelima Zakona o mirovinskom osiguranju

6. Neophodan je djelotvorni nadzor te brzo sankcioniranje neplaćanja, uz kaznenu odgovornost za sve koji ne uplaćuju doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, kao i sve druge oblike porezne avazije (npr. prijava radnika na lažne minimalne plaće)

7. Potrebno je povećanje minimalne plaće na razinu od 40% prosječne bruto plaće, određivanje najniže mjesečne osnove za uplatu doprinosa automatizmom prema minimalnoj plaći, kao i ukidanje najviše osnove za uplatu doprinosa

8. Neodgodivo je određivanje jedinstvene minimalne mirovine koja će biti iznad granice siromaštva, financirane iz poreznog sustava, a ne samo iz mirovinskog doprinosa)

9. Potrebno je hitno povećanje neoporezivog dijela mirovine na visinu 60% medijana prosječne bruto plaće (odnosno oko 3.800 kuna), što je EU granica praga zone rizika od siromaštva, te istu granicu koristiti kao donji cenzus za različita mirovinska, socijalna i zdravstvena prava

10. Kao uvjet za starosno umirovljenje, uz postojeći uvjet dobi od 65 godina i radni staž od 15 godina, treba uvesti i 40 godina mirovinskog staža osiguranja — bez uvjeta dobi

11. Nije moguće uvoditi daljnje povećavanje uvjeta dobi za stjecanje mirovine, (s obzirom da je očekivana životna dob u Hrvatskoj niža od prosječne životne dobi u EU, a time i očekivano trajanje uživanja mirovine

12. Umanjenja za prijevremeno umirovljenje treba ukinuti po stjecanju pune starosne dobi, proporcionalno ostvarenom radnom stažu

13. Zbog bitno nižih mirovina tzv. novih umirovljenika u odnosu na tzv. stare umirovljenike (umirovljene prije 1999.), a do čega je došlo zbog netočnog utvrđivanja AVM te usklađivanja tzv. švicarskom formulom, ostaje prioritet daljnjeg zahtjeva za revalorizacijom prve aktualne vrijednosti mirovine /AVM/, koja je 1999. godine utvrđena u visini od samo 56 posto od stvarne, zakonom propisane vrijednosti

14. Kako se od 1. siječnja 1999. do 1. siječnja 2012. realna vrijednost prosječne bruto plaće u Republici Hrvatskoj povećala za 31,4%, a realna vrijednost mirovina usklađivanjem samo za 15,1%, očito je neophodno hitno zaustaviti realni pad mirovina pravednijim usklađivanjem rasta mirovina s rastom plaća i to automatski, na temelju kretanja medijana bruto plaće

15. Rastuće razlike u visini mirovina između tzv. starih i tzv. novih umirovljenika (umirovljenih nakon 1999.) nemoguće je dalje zaustavljati različitim dodacima, odnosno povećanjima mirovine isključivo na teret javnog mirovinskog fonda, a kako je 25% stope mirovinskog doprinosa preseljeno u tzv. privatne mirovinske fondove, potrebno je da i oni preuzmu teret svakog daljnjeg usklađivanja

16. Za tzv. radni staž u trajanju od 40 godina (odnosno sukcesivno za žene), uz stjecanje dobnog uvjeta i korektivne faktore jamči se mirovina u visini 60 posto zarađene prosječne plaće

17. Zbog radno uvjetovanih razlika između mirovina žena i muškaraca, potrebno je što hitnije uvesti kompenzacijske instrumente (npr. dodatak ili pridodani staž za obiteljsku skrb odnosno za skrb djece i invalidnih i starijih osoba);

18. Zahtijeva se hitna transformacija drugog mirovinskog stupa iz obveznog u dobrovoljni, uz mogućnost istupa i prijelaza u prvi stup (alternativa: privremeno suspenziranje drugog stupa), kako je to učinjeno u većini EU zemalja koje imaju sličan trostupanjski model koji promovira Svjetske banka

19. Obveznici uplate u drugi mirovinski stup trebaju biti, temeljem kolektivnog pregovaranja ili zakona, radnici i poslodavci

20. U drugom i trećem mirovinskom stupu potrebno je, sukladno presudi Europskog suda u Luxemburgu (s obvezom primjene u svim zemljama EU od 1. siječnja 2013.), zadržati jednake anuitete za žene i muškarce

21. Nužno je daljnje smanjenje troškova upravljanja drugim stupom

Nastavak na 11. str. →

hzm HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

info.HZMO

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE - SUH

Zagreb, prosinac 2012., godina VI, br. 11

PREDSTAVLJENA BROŠURA "HRVATSKA U EU - VODIČ KROZ PRAVA"

U Informacijskom centru Europske unije u Zagrebu 5. prosinca 2012. je održana konferencija za novinare o temi - Hrvatska u EU: Sloboda kretanja radnika i sustav socijalne sigurnosti na kojoj je predstavljena brošura "Hrvatska u EU - Vodič kroz prava".

Na konferenciji su sudjelovali **Mirjana Radenović**, pomoćnica ministra rada i mirovinskoga sustava, **Srećko Vuković**, ravnatelj Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, **Ankica Paun Jaralić**, ravnateljica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, **Siniša Varga**, ravnatelj Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i **Nada Merkaš**, ravnateljica Središnjeg registra osiguranika.

Svaki građanin Europske unije ima pravo raditi i živjeti u bilo kojoj zemlji EU. Ulaskom Hrvatske u EU njezini građani postaju građani Europske unije, te se javljaju mnoga pitanja, o kojima su govorili sudionici konferencije, a detaljni odgovori na njih mogu se pronaći u predstavljenoj brošuri.

Konferencija je održana u sklopu IPA 2009 twinning projekta "Jačanje administrativnih kapaciteta nadležnih tijela i provedbenih ustanova na području koordinacije sustava socijalne sigurnosti".

ODRŽANA 3. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA HZMO-a

Na 3. sjednici Upravnog vijeća HZMO-a, održanoj 23. studenoga 2012., Upravno vijeće je usvojilo Izvješće o financijskog

poslovanju HZMO-a za razdoblje siječanj - lipanj 2012., Odluku o dopuni Odluke o cijenama za pružanje informatičkih i mikrografske usluga (jer se u buduću jedinicama lokalne samouprave neće naplaćivati pružanje informatičkih i mikrografske usluga ako se te usluge koriste za isplatu jednokratne novčane pomoći umirovljenicima) te Odluku o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju HZMO-a za sklapanje ugovora o opskrbi električnom energijom za potrebe Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

IMENOVANI POMOĆNICI RAVNATELJA HZMO-a

Vlada RH je na zatvorenom dijelu 65. sjednice, održane 6. prosinca 2012., imenovala nove pomoćnike ravnatelja HZMO-a **Damir Safar** za mirovinsko osiguranje, **Neven Spetić** za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, **Teodora Marinović** za provedbu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i pravnih propisa EU, **Đurđa Bičanić** za pravne, kadrovske i opće poslove, **Domagoj Mandić** za ekonomske poslove i **Dejan Vukelić** za informatiku.

POTPISAN KOLEKTIVNI UGOVOR ZA HZMO

U prostorijama Središnje službe HZMO-a ministar rada i mirovinskoga sustava **prof. dr. sc. Mirando Mršić** je potpisao Kolektivni ugovor za HZMO sa Sindikatom zaposlenih u hrvatskom mirovinskom osiguranju i Sindikatom radnika, sporta i rekreacije u Hrvatskom mirovinskom osiguranju.

U ime Sindikata zaposlenih u hrvatskom mirovinskom osiguranju ugovor je potpisala **Željka Klafurić**, osoba ovlaštena za potpisivanje Kolektivnog ugovora, a u ime Sindikata radnika, sporta i rekreacije u Hrvatskom mirovinskom osiguranju ugovor je potpisao predsjednik sindikata **Milan Radulović**.

RAZGOVORI S PREDSTAVNICIMA NJEMAČKOG MIROVINSKOG OSIGURANJA

HZMO i nositelj njemačkog mirovinskog i invalidskog osiguranja organizirali su razgovore s osiguranicima koji su bili zaposleni i osigurani u SR Njemačkoj, te davali detaljne informacije o ostvarivanju njihovih prava iz njemačkog mirovinskog i invalidskog osiguranja. Razgovori su se održali 4. prosinca 2012. u Područnoj službi HZMO-a u Splitu te 5. prosinca 2012. u Ispostavi HZMO-a u Imotskom.

INFO TELEFONI (radnim danom od 8 do 16 sati): 0800 63 63 63 (besplatan broj) | 01/48 91 666

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U STUDENOME 2012.

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRILEG	BROJ KORISNIKA (bez međunarodnih ugovora)	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRILEG (bez međunarodnih ugovora)
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU*				
starosna	63871	2.391,66	535721	1.887,70
invalidska	249767	1.949,82	227897	2.096,45
obiteljska	237883	1.870,88	219034	2.009,58
UKUPNO	1127321	2.183,63	974652	2.486,49
II. HRVATSKA VOJSKA, prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (ZVO, PS i OSO)				
starosna	2428	4.616,84	2408	4.635,96
invalidska	8842	3.180,00	8811	3.162,62
obiteljska	582	3.574,38	678	3.580,66
UKUPNO	11952	3.472,20	11894	3.476,85
III. KORISNICI MIROVINA KOJIMA JE MIROVINA ODREĐENA PREMA ZAKONU O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI				
starosna mirovina (B. 31. st. 3. ZOPHRO)*	407	2.387,53	407	2.387,53
invalidska	58418	5.006,84	58358	5.009,87
obiteljska	11717	7.086,55	11715	7.086,86
UKUPNO	79534	5.322,87	79478	5.326,58
IV. KORISNICI MIROVINA OSTVARENIH PREMA UGOVORU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE O SURADNJI NA PODRUČJU PRAVA STRADALNIKA RATA U BOSNI I HERCEGOVINI KOJI SU BILI PRIPADNICI HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI - HVO ("HN", broj 306.)				
invalidska	6373	3.754,89	6373	3.754,89
obiteljska	438	3.441,80	438	3.441,80
UKUPNO	6809	2.796,94	6809	2.796,94
SVEUKUPNO (I+II+III+IV)	1216616	2.382,37	1067653	2.614,32

NAPOMENA: * Prosječne mirovine (I-IV) umanjene su za porez i prileg prema Zakonu o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj 177/04), osim obiteljskih mirovina prema čl. 9. st. 1. t. 7. i čl. 53. st. 2. Od obrade mirovina za lipanj 2010. isplata u sprvu i primijenjen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj 80/10), a od obrade mirovina za veljaču 2012. isplata u skladu s Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj 22/12).

** Najviša mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 174/04), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA, PREMA VRSTAMA MIROVINA U STUDENOME 2012.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	88839	238,95	54089	231,26	10135	257,24	15605	243,21
500,01 - 1.000,00	99888	785,66	62388	758,73	19045	750,91	28536	791,89
1.000,01 - 1.500,00	132723	1.271,73	98835	1.273,72	38137	1.286,56	37981	1.254,54
1.500,01 - 2.000,00	245666	1.793,17	100503	1.790,53	76372	1.789,57	85185	1.801,22
2.000,01 - 3.000,00	313867	2.448,44	182430	2.477,75	67242	2.416,03	64225	2.389,12
3.000,01 - 4.000,00	138545	3.436,54	117298	3.447,11	22378	3.396,06	18869	3.418,68
4.000,01 - 5.000,00	55541	4.429,74	43753	4.411,38	6344	4.392,36	5444	4.417,04
5.000,01 - 6.000,00	19753	5.431,60	16294	5.441,72	2034	5.413,12	1485	5.344,86
6.000,01 - 7.000,00	8631	6.432,95	7573	6.434,11	775	6.425,78	268	6.421,53
7.000,01 - 8.000,00	2899	7.384,66	2556	7.393,83	273	7.288,23	68	7.507,19
više od - 8.000,00	1461	8.977,29	1379	8.971,06	32	8.106,60	50	8.034,40
UKUPNO	1127321	2.183,63	639871	2.391,06	348767	1.949,82	237683	1.870,88

NAPOMENA: Od mirovina iz siječnja 2012. isplata u skladu s odredbama Zakona o dopuni Zakona o dohodku na dohodak ("Narodne novine", broj 174/11), Zakon o dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 174/11) i Zakon o dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju (broj 174/11) i Zakon o dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju (broj 174/11).

RAKLADNIK Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje - Štetašićeva služba A. Miklenović 1, 10 000 ZAGREB www.mirovinsko.hr	Za namjenu: Trošak života Imenik: Mirovinsko	Uredništvo: Dječji za osiguranje Tel: 01/4825-331 Fax: 01/4825-166
---	---	---

INFO TELEFONI (radnim danima od 8 do 16 sati):

0800 63 63 63 (besplatan broj)

01/48 91 666

VODIČ OBVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

PRIOLOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U PROSINCU 2012.

U broju za rujan i listopad 2012. godine obrađena je tema Korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu na teret obveznog zdravstvenog osiguranja.

U ovom broju slijedi nastavak na navedenu temu u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite za vrijeme privremenog boravka u inozemstvu kao i uvjeti i način upućivanja na liječenje u inozemstvo u slučaju kada takvu vrstu zdravstvene zaštite nije moguće provesti u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, a moguće ju je uspješno provesti u inozemstvu.

U nastavku ovog priloga daje se prikaz obveznog zdravstvenog osiguranja redovnih učenika i studenata.

Odlučivanje o pravu za upućivanje na liječenje u inozemstvo

O pravu za upućivanje osigurane osobe na liječenje u inozemnu zdravstvenu ustanovu odlučuje se rješenjem Direkcije HZZO-a.

Rješenje se temelji na nalazu, mišljenju i ocjeni liječničkog povjerenstva Direkcije HZZO-a koje je obvezno prije donošenja ocjene pribaviti mišljenje nadležnog referentnog centra, odnosno ako ne postoji nadležni referentni centar, mišljenje najmanje troje doktora specijalista određene specijalnosti (ovisno o dijagnozi bolesti i vrsti zdravstvene usluge radi koje se traži upućivanje na liječenje u inozemstvo) iz ugovornih zdravstvenih ustanova na tercijarnoj razini u Republici Hrvatskoj, te se u tom slučaju pravo za upućivanje na liječenje u inozemstvo na teret sredstava HZZO-a može odobriti osiguranoj osobi ako su **pozitivno mišljenje dala najmanje dva doktora specijalista – konzultanta.**

Iznimno, liječničko povjerenstvo Direkcije HZZO-a ima pravo donijeti nalaz, mišljenje i ocjenu povodom zahtjeva osigurane osobe za upućivanje na liječenje u inozemstvo i **bez obveze prethodnog pribavljanja mišljenja nadležnog referentnog centra, odnosno doktora specijalista – konzultanta**

kada na nedvojben način može utvrditi da se traženo liječenje ne može provesti u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, a na temelju propisanog standarda prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja i sklopljenih ugovora o provođenju zdravstvene zaštite s ugovornim subjektima Zavoda, kao i prethodno pribavljenim konzultantskim mišljenjima u drugim slučajevima koji se temelje na istom ili sličnom činjeničnom stanju.

Temeljem tako donesene ocjene liječničkog povjerenstva Direkcije Zavoda zahtjev osigurane osobe će biti odbijen.

Nadležni referentni centar, odnosno doktori – konzultanti obrazloženim mišljenjem **potvrđuju da traženo liječenje nije moguće provesti u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj ili potvrđuju da je traženo liječenje moguće provesti u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj** u kojem slučaju se obvezno navodi i ugovorna zdravstvena ustanova u Republici Hrvatskoj u kojoj se može provesti traženo liječenje. Ako nadležni referentni centar u svom mišljenju potvrdi da se predloženo liječenje obavlja u njihovom referentnom centru, liječničko povjerenstvo Direkcije Zavoda po zaprimljenom mišljenju zatražit će od tog referentnog centra zakazivanje termina prijama osigurane osobe na predloženo liječenje.

Izbor inozemne zdravstvene ustanove

Odluka o izboru inozemne zdravstvene ustanove u koju će se osiguranu osobu uputiti na liječenje, a uvažavajući prijedloge doktora specijalista, odnosno liječničkog konzilija ugovorne zdravstvene ustanove u kojoj se osigurana osoba liječi, **u nadležnosti je liječničkog povjerenstva Direkcije Zavoda.**

Smještaj uz dijete za vrijeme liječenja u inozemstvu

Mogućnost smještaja uz dijete koje se upućuje na liječenje u inozemstvo iznimno je u skladu s člankom 25.a. Pravilnika, dano kao pravo na smještaj uz dijete koje se upućuje na liječenje u inozemstvo i može se odobriti:

- **majci djeteta** ako je jedina prehrana djeteta majčino mlijeko ili ako postoji potreba dojenja djeteta
- **jednom od roditelja** ili osobi koja skrbi o djetetu **mlađem od 5 godina** ako to zahtijeva zdravstveno stanje djeteta.

Pravo na smještaj uz dijete odobrava se rješenjem, a osnovom nalaza, mišljenja i ocjene liječničkog povjerenstva Direkcije Zavoda. Prijedlog

HZZO snosi troškove smještaja do maksimalnog iznosa po danu u visini dnevnice utvrđene Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava Državnog proračuna, preračunato u kune prema srednjem tečaju Narodne banke Republike Hrvatske važećeg na dan obračuna tih troškova.

Troškovi za liječenje u inozemstvu HZZO neće snositi u skladu s člankom 27. Pravilnika kada je osigurana osoba **sama dogovorila termin** u inozemnoj zdravstvenoj ustanovi i **na liječenje u inozemstvo otišla bez rješenja** o upućivanju na liječenje u inozemstvu. U tom slučaju osigurana osoba neće ostvariti pravo da to liječenje tereti sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja.

MINISTRY OF HEALTH & FAMILY WELFARE
GOVERNMENT OF INDIA

STATEMENT OF PROGRESS OF THE NATIONAL PROGRAMME ON HIV/AIDS

1. STATEMENT OF PROGRESS OF THE NATIONAL PROGRAMME ON HIV/AIDS

Name of the State/UT	District
Name of the District	Year 1999
Sex	
Age	

2. STATEMENT OF PROGRESS OF THE NATIONAL PROGRAMME ON HIV/AIDS

Name of the State/UT	Year	Sex
Name of the District	1999	1999
Name of the District	2000	2000

Total number of cases reported during the period 1999-2000

1999 2000

3. STATEMENT OF PROGRESS OF THE NATIONAL PROGRAMME ON HIV/AIDS

Name of the State/UT	District
Name of the District	Year 1999
Name of the District	Year 2000

4. STATEMENT OF PROGRESS OF THE NATIONAL PROGRAMME ON HIV/AIDS

Name of the State/UT	District
Name of the District	Year 1999
Name of the District	Year 2000

5. STATEMENT OF PROGRESS OF THE NATIONAL PROGRAMME ON HIV/AIDS

Name of the State/UT	District
Name of the District	Year 1999
Name of the District	Year 2000

6. STATEMENT OF PROGRESS OF THE NATIONAL PROGRAMME ON HIV/AIDS

Name of the State/UT	District
Name of the District	Year 1999
Name of the District	Year 2000

[illegible]

Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju ("Narodne novine" broj 150/08., 94/09., 153/09., 71/10., 139/10., 49/11. 22/12. i 57/12 – u daljnjem tekstu: Zakon), koji je u primjeni od 1. siječnja 2009. godine, utvrđena je obveza zdravstvenog osiguranja prema jednoj od osnova osiguranja utvrđenih ovim Zakonom za sve osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, te za strance s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, ako međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drukčije određeno.

Za razliku od navedenoga, djeca do navršene 18. godine života s prebivalištem, odnosno stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj u skladu sa člankom 3. stavkom 2. Zakona smatraju se osiguranim osobama kojima se osiguravaju prava i obveze koje proizlaze iz obveznog zdravstvenog osiguranja, što znači da djeca mogu biti zdravstveno osigurana unatoč tome što

nemaju nosioca zdravstvenog osiguranja preko koga bi ostvarili zdravstveno osiguranje i neovisno od toga da li su na redovnom školovanju ili ne.

Međutim, u pravilu, djeca su obvezno zdravstveno osigurana preko svojih roditelja kao članovi njihove obitelji.

S tim u vezi Zakonom su utvrđeni načini i uvjeti pod kojim status u obveznom zdravstvenom osiguranju ostvaruju djeca osiguranika, redovni učenici i studenti.

Djeca osiguranika

Sva djeca osiguranika do navršanih 18 godina, neovisno nalaze li se ili ne na redovnom školovanju, kao i djeca osiguranika koja su navršila 18 godina života i nalaze se na redovnom školovanju, pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ostvaruju preko svojih roditelja kao članovi obitelji osiguranika u skladu s odredbom članka 8. stavka 1. točke 2. Zakona.

Prema navedenoj odredbi Zakona, status osigurane osobe kao članovi obitelji osiguranika mogu steći djeca (rođena u braku i izvan braka ili posvojena djeca, te pastorkad), te druga djeca bez roditelja, ako ih osiguranik uzdržava.

Djeca osiguranika, u skladu s člankom 10. Zakona, zadržavaju status člana obitelji osiguranika i nakon navršene 18. godine života ako su na redovnom srednjem, odnosno visokom obrazovanju **prema propisima o redovnom školovanju u Republici Hrvatskoj**, do kraja redovnog obrazovanja, odnosno najduže do navršene 26. godine života. Dakle, nakon što dijete osiguranika navrš 18 godina, njegov daljnji status osigurane osobe, kao člana obitelji, uvjetovan je redovnim školovanjem prema propisima Republike Hrvatske.

Prema ranije važećem Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju, koji je bio u primjeni do 31. prosinca 2008. godine, zadržavanje ili stjecanje statusa osigurane osobe kao član obitelji putem roditelja za učenike i studente koji su navršili 18 godina života, bio je isto tako uvjetovan redovnim školovanjem, ali neovisno je li to školovanje bilo prema propisima Republike Hrvatske ili i u inozemstvu.

Naime, pravo na obvezno zdravstveno osiguranje kao članovi obitelji, mogli su u to vrijeme steći i učenici i studenti koji su se nalazili na školovanju u inozemstvu ako su priložili potvrdu inozemne obrazovne ustanove da se nalaze na redovnom školovanju.

Redovito obrazovanje

Pod redovitim obrazovanjem u smislu Zakona smatra se obrazovanje do završetka stručnog studija,

prediplomskog, odnosno diplomskoga sveučilišnog studija.

Iznimno, djeci osiguranika koja su zbog bolesti ili ozljede prekinula redovito obrazovanje, produžava se pravo na obvezno zdravstveno osiguranje za onoliko vremena koliko je trajala bolest, odnosno ozljeda, odnosno produžava im se pravo na obvezno zdravstveno osiguranje za vrijeme nastavka redovitog obrazovanja za onoliko vremena koliko je trajao prekid redovitog obrazovanja.

Djeca nesposobna za samostalan život i rad

Djeca osiguranika koja postanu potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad sukladno posebnim propisima prije navršene 18. godine života, odnosno za vrijeme trajanja redovitog obrazovanja, imaju pravo na obvezno zdravstveno osiguranje za sve vrijeme trajanja te nesposobnosti.

Pravo na obvezno zdravstveno osiguranje imaju i djeca osiguranika koja su nakon navršene 18. godine života postala potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad sukladno posebnim propisima, ako ih osiguranik uzdržava.

Drugim riječima djeca osiguranika za koja je, prema posebnim propisima, utvrđeno da su potpuno nesposobna za samostalan život i rad izjednačena su u pravima u obveznom zdravstvenom osiguranju s djecom do 18. godine života.

Redovni učenici i studenti koji nisu članovi obitelji

Redovni učenici srednjih škola i redovni studenti visokih učilišta koji su državljani Republike Hrvatske i imaju prebivalište odnosno boravište u Republici Hrvatskoj, te stranci s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, a koji pravo na obvezno zdravstveno osiguranje **ne mogu ostvariti kao članovi obitelji osiguranika**, stječu status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom 13. Zakona kao redovni učenici srednjih škola i redoviti studenti visokih učilišta, na osnovi HZZO-u podnesene prijave na obvezno zdravstveno osiguranje, s time da to pravo stječu danom podnošenja prijave, a mogu ga koristiti najduže do isteka školske godine u kojoj su završili redovno školovanje.

Za navedenu kategoriju osiguranika sredstva za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja osigurava Republika Hrvatska u državnom proračunu, a obveznik podnošenja prijave na obvezno zdravstveno osiguranje je škola ili visoko učilište kod kojih su učenici ili studenti upisani kao redovni učenici odnosno studenti.

Kao što je navedeno, učenicima i studentima koji su pravo na obvezno zdravstveno osiguranje stekli

prijavom škole ili visokog učilišta, status u obveznom zdravstvenom osiguranju po navedenoj osnovi osiguranja prestaje istekom školske godine u kojoj su završili redovno školovanje, dakle 31. kolovoza tekuće godine za učenike srednjih škola, odnosno 30. rujna tekuće godine za studente.

Učenici i studenti koji nastavljaju školovanje u inozemstvu

Učenici i studenti, koji se prema vlastitom izboru školuju u inozemstvu, od 1. siječnja 2009. godine, dakle od kada je Zakon stupio na snagu, ne mogu više steći status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju kao članovi obitelji osiguranika jer se ne školuju prema propisima o redovitom školovanju Republike Hrvatske, odnosno u obrazovnim ustanovama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Navedene osobe, budući da status člana obitelji osiguranika ne mogu zadržati osnovom školovanja u inozemstvu, pravo na obvezno zdravstveno osiguranje mogu ostvariti u skladu s odredbama:

- članka 6. stavka 1. točke 12.d. Zakona (ako se HZZO-u prijave u roku od 30 dana od dana navršanih 18 godina života u slučaju da su redovito školovanje završile prije navršanih 18 godina)
- članka 6. stavka 1. točke 12.f. Zakona (ako se HZZO-u prijave u roku od 90 dana od dana isteka školske godine u kojoj su završile redovito školovanje prema propisima o redovitom školovanju u Republici Hrvatskoj, odnosno u roku od 30 dana od dana položenog završnog ispita).

Dakle, osobe koje su se odlučile nastaviti školovanje u inozemstvu mogu steći status u obveznom zdravstvenom osiguranju i zadržati ga za sve vrijeme školovanja u inozemstvu, ali ne mogu biti osigurani putem roditelja kao članovi obitelji koji se nakon 18. godine života nalaze na redovnom školovanju prema propisima Republike Hrvatske.

U slučaju propuštanja navedenih rokova za prijavu HZZO-u, status u obveznom zdravstvenom osiguranju mogu steći osnovom članka 11. Zakona uz obvezu osobnog plaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje. Za stjecanje statusa prema članku 11. Zakona osoba je obvezna prethodno jednokratno uplatiti doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje na najnižu osnovicu za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje od dana prestanka ranijeg statusa osigurane osobe, a najdulje za razdoblje 12 mjeseci.

Povodom predstojećih Blagdana Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje želi svim umirovljenicima sretan i blagoslovljen Božić i uspješnu novu 2013. godinu.

prim. Siniša Varga, dr.med. dent. Ravatelj Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje – Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB
www.hzzo-net.hr

Za nakladnika: ravnatelj prim. Siniša Varga, dr.med.dent.
Urednice priloga: Jasenka Pap, dipl.iur.
Veronika Laušić, dr.med.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI
za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja
0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja
0800 7989

Poštovani umirovljenici i naši stariji sugrađani!
Blagoslovljen Božić
te sretnu i uspješnu Novu godinu žela Vam
ravnatelj i zaposlenici
Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje

Nastavak s 4. str. *Programska platforma SUH-a*

22. Potrebno je hitno uvesti predstavnike radnika, umirovljenika te poslodavaca (kad postanu obveznici plaćanja) u nadzorna tijela fondova drugog stupa radi utjecaja i transparentnosti rada i odlučivanja, te smanjivanja političkog utjecaja

23. Ne prihvaća se povećavanje visine doprinosa u drugi mirovinski stup do oporavka ekonomije, a ni u kojem slučaju na račun rezanja iz prvog stupa međugeneracijske solidarnosti, kao što je učinjeno prigodom njegova uvođenja

24. Dobrovoljnu mirovinsku štednju u trećem mirovinskom stupu, kao i u drugom stupu nakon prelaska u dobrovoljni, treba stimulirati različitim olakšicama u korist poslodavaca i radnika, te poticati njezino uređivanje kolektivnim ugovorima

25. Potrebno je uvođenje socijalne naknade (tzv. socijalne »mirovine«) iz javnog proračuna — za sve osobe starije od 65 godina koje nisu stekle uvjete za mirovinu, a udovoljavaju imovinskim uvjetima

26. Tražimo zakonsko reguliranje različitih mogućnosti i oblika rada umirovljenika, uz pravo zadržavanja mirovine, sukladno europskim trendovima

27. Porezna politika, osobito porezi na nekretnine u kojima se stanuje ili na tzv. drugi dom, ne smiju nikako dovesti do svojevrstne nove nacionalizacije stanova koje bi starije osobe, koje čine većinu vlasnika stambenog fonda u Republici Hrvatskoj, prinudilo na prodaju stanova/kuća ispod tržišne cijene, kako bi ih kupili ljudi u financijski boljem položaju; eventualno uvođenje takvog poreza mora biti zasnovano na realnim mogućnostima starijeg stanovništva, te na fiskalnoj vrijednosti nekretnina

28. U zdravstvenu reformu nužno je ugraditi socijalni model utemeljen na solidarnosti i financijskoj stabilnosti zdravstvene zaštite, koji ne zagovara zdravlje kao običnu tržišnu robu, već kao javno dobro dostupno svima, neovisno o ekonomskom, socijalnom i inom statusu

29. Nužno je jačanje uloge primarne zdravstvene zaštite, koja treba rješavati do 80% zdravstvenih potreba građana, kako u ambulantama i radom u obiteljima i u lokalnoj zajednici tako i provođenjem kućnog liječenja, kućnih posjeta, zdravstvene njege itd.

30. Neophodno je osigurati dostupnost svih potrebnih lijekova te definirati osnovni paket zdravstvenih usluga, uz istodobnu reorganizaciju korištenja kapaciteta više razine zdravstvene djelatnosti i prilagodbu njihovog rada pacijentima

31. Općenito je nužno jačanje preventive zdravlja na radu, kako bi se smanjio neshvatljivo visok udjel umirovljenika invalida koji u ukupnom broju umirovljenika čine neshvatljivih 27 posto; uz eventualnu provedbu revizije i zaprečivanje korupcije

32. Osobito je hitno uvođenje posebnih javnih zdravstvenih programa za dostojanstveni kraj života (palijativna skrb, hospiciji) kao sastavnog djela sustava zdravstvene zaštite, a ne kao briga udruga civilnog društva i volontera

33. Potrebno je zaustaviti smanjivanje doprinosa za zdravstvenu zaštitu i osiguranje, te uvođenje dodatnih na-

meta naknade obveznog dopunskog osiguranja i sličnih tereta kojima se potencira jaz između siromašnih i bogatih; također je potrebno ukinuti dvostruko oporezivanje, poput dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje umirovljenika s višim mirovinama!

34. S obzirom da se na smještaj u dom umirovljenika čeka do 10 godina, bitno je povećanje kapaciteta domova za starije i nemoćne osobe, kako u državnom, županijskom i gradskom tako i u privatnom i mješovitom vlasništvu, pod istim kriterijima i uvjetima, te jednakim financijskim davanjima, subvencijama i olakšicama

35. Potrebno je postrožiti kriterije za davanje dopusnica za privatne domove te za udomiteljske domove i obitelji, uz uvođenje redovnih inspekcija te praćenja rada od strane volontera udruga civilnog društva

36. Osobito je važno organizirati različite izvaninstitucijske oblike skrbi za umirovljenike, kao što su dnevni boravci, gerontološki centri ili dnevna skrb za pojedine bolesnike vezane uz starenje i starost; jednako kao i oblike pomoći u vlastitom domu, poput dostave obroka, pomoću u održavanju higijene itd.; uz obvezu države i lokalne samouprave pri financiranju volonterskih projekata i programa

37. Potrebno je osigurati nesmetani pristup i dostupnost svim javnim servisima kako u državnim, tako i lokalnim službama

38. Besplatan javni lokalni prijevoz za sve starije od 65 godina, kao i organiziranje besplatnog prijevoza za potrebe zdravstvenih pregleda, odlaska u banku ili lokalnu samoupravu je minimum koji moraju osigurati lokalne samouprave

39. Potrebno je obvezati lokalne zajednice da organiziraju i promiču uključivanje starijih osoba u različite oblike sporta i rekreacije te kulturne aktivnosti

40. Nužno je provoditi aktivnosti cjeloživotnog učenja u suradnji s institucijama Vlade i lokalnim strukturama, te posebno uključivati starije osoba u redovite i prilagođene programe učenja vještina, znanja ili dodiplomske te poslijediplomske studije, bez ikakve ili uz simbolične naknade

41. Potrebno je raditi na koordinaciji i okrupnjavanju umirovljeničkih udruga na svim razinama te njihovoj suradnji s političkim strankama koje zastupaju srodna programska stajališta, kao i na socijalnom dijalogu s predstavnicima izvršne vlasti na svim razinama, u suradnji i koordinaciji s radničkim sindikatima

42. Utjecaj hrvatskih umirovljenika i starijih osoba na europske i međunarodne politike i standarde treba nastaviti suradnjom s radničkim sindikatima organiziranim u EU i na međunarodnoj razini, a osobito preko koordinativnog djelovanja u susjednim zemljama i regiji.

43. DOPIŠITE SAMI:

* Programska platforma usvojena je na 12. skupštini SUH-a, 18. listopada 2012.

Piše: **Biserka Budigam**, prof., predsjednica Povjereništva SUH-a za grad Zagreb

Pri kraju jedne godine

Evo nas gotovo na kraju još jedne godine. Kako je brzo prošla! Koliko događaja i događanja, sve novo i novije, a mi sve stariji. Čini mi se da je razmak između godina i naših života sve veći. Pa zapravo to je tako. Svaka nova godina donosi mnogo novih stvari i događaja, novih dostignuća i napretka, a mi polako počinjemo zaostajati u mogućnostima slijeđenja svih novina. I tako nam se sve oko nas čini ubrzanije, a mi zbog godina ne možemo slijediti to istom brzinom kretanja. Ali ne treba zbog toga biti previše uznemiren. Naše su životne utrke ostale iza nas. Sada možemo mirno slijediti našu djecu i unuke. Možemo ih slijediti, ali ne i nastojati živjeti njihove živote ili ih pokušati prilagoditi našim životima. To što se dešava u životu pojedinca odražava se i na život obitelji, lokalne sredine, države, ali i globalno na cijeli svijet.

Ja ću nas ipak podsjetiti samo na događanja u našoj zemlji (vrlo kratko), a onda i na događanja u Sindikatu umirovljenika, a svakto od vas neka priču završi događanjima u svom vlastitom životu.

Početkom godine započela je rad nova Vlada. Plan 21 mnogo je obećavao. Bili smo zadovoljni i činjenicom da Hrvatska stranka umirovljenika ima u Saboru 4 zastupnika i da je do vladajuće koalicije. No što je vrijeme više odmicalo situacija je bila sve složenija. Naglo je rasla nezaposlenost, a time se smanjivala uplata doprinosa u mirovinski fond. Dakle Vlada je pored opće i globalne recesije imala sve manje manevarskog prostora za data obećanja iz Plana 21. Poštovala je obećanje da će rasti mirovine, ali opet prema »švicarskoj formuli«, što je rezultiralo gotovo neznatnim povećanjem mirovina. S druge strane povećan je iznos životnih troškova i u odnosu na mirovine na kraju smo opet u debelom minusu. No to je kako je!

Zbog izbora na kraju 2011. izostali su i natječaji za novčanu potporu naše udruge u 2012. godini. Ipak uspjeli smo u natječaju u proljeće ove godine osigurati dio sredstava za realizaciju naših programa, ali novac je stigao tek ujesen. Što bi naš narod rekao: Nakon »sušnog ljeta« stigla je kakva takva, nešto plodnija, jesen.

Mi smo se usprkos svemu trudili realizirati naše programe kako bismo zadržali kontinuitet, ali prije svega kako bismo pomagali našim umirovljenicima.

I u Sindikatu umirovljenika bila je ovo turbulentna godina s obzirom na izbore u svim našim podružnicama, županijskim povjereništvima i republičkim tijelima. Naravno došli su dijelom novi ljudi s novim poletom i novim idejama. Kako smo izborni ciklus završili polovicom listopada, još ne vidimo velike promjene u radu, a vjerujem da ćemo zadržati i najbolje od onoga što su činili naši prethodnici, ali i da ćemo nekim novim pristupima i dalje raditi na poboljšanju položaja umirovljenika.

Kako je ovo bila Europska godina aktivnog starenja i međugeneracijske solidarnosti, i mi smo organizirali međunarodnu konferenciju (uz Izbornu skupštinu SUH-a) pod naslovom »Mirovine stečene radom ili milodarom« pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske dr. sc. **Ive Josipovića** uz sudjelovanje većine zemalja iz regije, te Austrije i Nizozemske, a naravno i predstavnika FERPA-e (Europska federacija umirovljenika i starijih osoba) čiji smo punopravni član od 2004. godine.

Dakle mi smo već europski umirovljenici sa skromnim hrvatskim mirovinama!

Povjereništvo SUH-a za grad Zagreb je u potpunosti (bez obzira na mnogo skromnija novčana sredstva) realiziralo svoje programe.

Sudjelovali smo na Tjednu udruga koji organizira Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, a s Maticom umirovljenika, Klubom umirovljenika Zagreb i Zakladom »Zajednički put« organizirali smo Festival »Zlatna dob« za umirovljenike i starije osobe grada Zagreba uz sudjelovanje Primorsko-goranske županije kao partnera.

Program »Savjetovanja i edukacija« realizirali smo u cijelosti uz povećane napore svih naših stručnih suradnika i volontera.

Polivalentno savjetovništvo (pravnik i psihologinja) radilo je tijekom cijele godine, primilo preko 1500 raznih upita naših umirovljenika i naravno savjetom smo i pomagali u rješavanju njihovih problema. Naravno za naše članove, ali ne i samo za njih, već i za druge ljude u potrebi savjeti i pomoć su besplatni.

Održali smo i dva tečaja »Pomoć i njega bolesnika u kući« i tako osposobili 26 novih volontera za pružanje pomoći u vlastitoj obitelji, ali i u lokalnoj zajednici.

Zbog pomanjkanja sredstava informatičke tečajeve smo organizirali uz participaciju polaznika od simbolične mjesečne naknade, za razliku od nekih organizacija koje iste tečajeve naplaćuju i peterostruko skuplje.

Program »Psihosocijalna pomoć i podrška« značajno je proširen oblicima djelovanja u lokalnoj zajednici. Povećan je izbor aktivnosti, ali i češće sastajanje, jer su djelomično smanjeni izleti zbog povećanja troškova participacije samih članova, a zbog osiromašjenja umirovljenika.

Na kraju moram naglasiti da recesiju najviše osjete najranjivije skupine u društvu, upravo one koje su u materijalnoj i socijalnoj potrebi. One uvijek najprije osiromašuju. Nažalost čini mi se da i udruge koje ih okupljaju prolaze isto.

Mislim, da bi upravo sada trebalo pomagati udrugama, kako bi u ova teška vremena za umirovljenike djelomično svojim pojačanim djelovanjem, umanjile njihovu frustraciju, kako bi sadržajima ispunile i razvedrile članove, ali bile u mogućnosti i materijalno pomoći neke aktivnosti.

Ne bi se tada događalo da pojedine udruge zbog smanjenja broja članova (naravno djelomično zbog nemogućnosti plaćanja članarine) ružno govore o nekim drugim udrugama, jer ih smatraju konkurencijom. Ne bi se tada događalo da mi je jedna moja susjeda rekla da ona ne ide na tjedna druženja u udrugu, jer ne može donijeti kavu ili ispeći neki kolač za više članova (što je sada česta praksa za organiziranja domjenaka i druženja u udrugama), a ne želi stalno koristiti druge. Tužno, zar ne? Možda nema više ni za kavu kod kuće. Ali molim vas lijepo kakvo je to pijenje kave u samoći doma, bez društva, bez smijeha prijatelja i susjeda, bez priče o događajima u lokalnoj sredini ili obitelji!

Navešću primjer dobre suradnje između Sindikata umirovljenika i Matice umirovljenika grada Zagreba. Naše Polivalentno savjetovništvo je u centru grada, relativno pristupačno velikoj većini naših sugrađana, a postoji i mogućnost telefonskog rješavanja problema, vrši usluge savjetovanja i za članove Matice umirovljenika.

Mislim da bi trebalo gledati koje programe udruga uspješno realizira, a koji su sada već pomalo od životne važnosti za umirovljenike, i osiguravati sredstva iz lokalne zajednice i iz republičkih fondova, ali i udruživati udruge na gradskom nivou kako bi zajednički pribavljali i dio sredstava iz fondova Europske unije.

Najvažnije je sada i u idućim godinama izlaska iz recesije, osiromašenje siromašnih ublažiti, jer mi nismo u mogućnosti stvarati izvore prihoda, nego stvarati bolje i ljudskije okruženje za naše umirovljenike i starije sugrađane.

Na kraju moram podsjetiti da smo ove godine obilježili već 20 godina našeg postojanja.

Sindikatu umirovljenika je u ovih 20 godina mnogo učinio u obrani prava umirovljenika, a to će činiti i ubuduće, ali i u ljudskim pristupu rješavanju problema svih starijih ljudi.

Mi ćemo organizirati 12. 12. 2012. (ali ne u 12 sati) Svečanu sjednicu Povjereništva za grad Zagreb i podijeliti našim zaslužnim članovima spomenice za vjernost i sudjelovanje u radu za 5, 10, 15 i 20 godina. Od materijalnih dobara neće biti ništa, osim što ćemo organizirati skromni domjenak i na kratko prepustiti se sjećanjima o tome gdje smo bili i kako smo došli do ovoga trenutka u kojem smo sada.

Svatko od naših članova dao je i daje dio sebe, dio svoga slobodnog vremena za boljitak bližnjega svoga, ali i sebe samoga.

Mi ne organiziramo tijekom godine samo jedan dan »Otvoreni vrata« naše udruge, jer svi umirovljenici i starije osobe znaju da su im naša vrata širom otvorena tijekom cijele godine.

I što na kraju poželjeti svima nama u novoj godini osim zdravlja, zadovoljstva u obitelji i poboljšanje materijalnog stanja. Bit ćemo sretni i zadovoljni!

Na kraju vam želim blagoslovljen Božić i sretnu, ili bar sretniju od ove, cijelu 2013. godinu!

SUH predložio Vladi izmjene i dopune Ovršnog zakona (N. n. 112/2012.) — žurno!

Izmijenite Ovršni zakon i spasite umirovljenike

Zbog velikog broja pritužbi umirovljenika i drugih starijih osoba, koje se gotovo dnevno obraćaju našem Pravnom savjetu, valjstu zbog poteškoća nastalih primjenom pojedinih odredbi odnosno zbog izostanka odgovarajućih pravnih rješenja u Ovršnom zakonu, Sindikat umirovljenika Hrvatske podnosi inicijativu za donošenje izmjena i dopuna Ovršnog zakona.

1. U članku 171. Ovršnog zakona dodaje se novi stavak 1. (stavci 2., 3. i 4. postaju 3., 4. i 5.), a koji glasi:

»Prije podnošenja prijedloga za ovrhu, ovrhovoditelj je dužan dostaviti ovršeniku obavijest o visini duga, na čemu se dug zasniva, te rok za podmirenje duga.«

2. U članku 176. dodaje se novi stavak 3., koji glasi:

»Ovršenikov dužnik je obavezan prilikom svakog prijenosa novčane tražbine uručiti dužniku dokument (obračun plaća, izvadak iz mirovine i si.) iz kojeg su razvidni podaci o ovrhovoditelju, broj rješenja o ovrsi, te podatak o stanju duga o ovrsi.«

3. U članku 202., stavak 1. glasi:

(1) Dužnik može privatnom ispravom potvrđenom kod javnog bilježnika dati suglasnost da se radi naplate tražbine vjerovnika zaplijeni njegova plaća, odnosno drugo stalno novčano primanje, osim u dijelu u kojem je to primanje izuzeto od ovrhe. Suglasnost kojom se dopušta pljenidba plaće, odnosno drugog stalnog novčanog primanja za iznos koji je izuzet od ovrhe, ne proizvodi pravne učinke.

Izmijenjeni stavak 1. glasi:

(1) Dužnik može privatnom ispravom potvrđenom kod javnog bilježnika dati suglasnost da se radi naplate tražbine vjerovnika zaplijeni njegova plaća, odnosno drugo stalno novčano primanje, osim u dijelu u kojem je to primanje izuzeto od ovrhe, **odnosno u kojem se ovrha ograničava sukladno odredbama članka 173. stavak 1.** Suglasnost kojom se dopušta pljenidba plaće,

odnosno drugog stalnog novčanog primanja za iznos koji je izuzet od ovrhe, **odnosno koji je ograničen sukladno odredbama članka 173. stavak 1.**, ne proizvodi pravne učinke.

Obrazloženje:

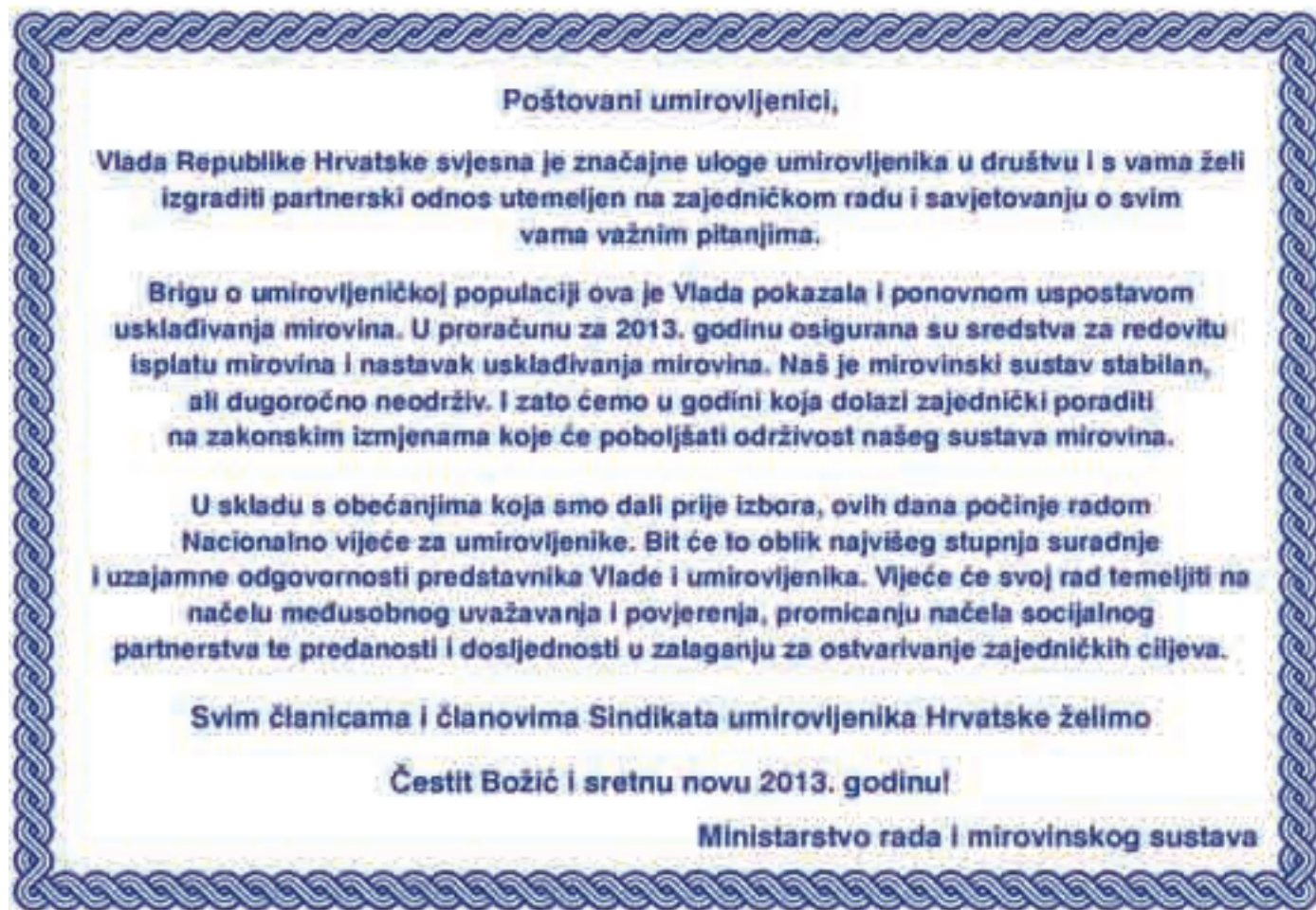
Ad./1: Pravo na dostupnost informacijama je ne samo osobno pravo građanina, osobito kad se informacije odnose na odnosnog pojedinca, već i kao snažan mehanizam kojim građani mogu nadzirati poštuje li vlast propisana pravila zajamčena Ustavom RH (članak 38.). Brojni građani, osobito starije osobe, zbog izostanka obveze ovrhovoditelja da prethodno dostavi ovršeniku obavijest o dugu i roku za podmirenje, niti nisu svjesni kako imaju dugovanje. Stoga se nerijetko za male dugove od desetak kuna, po rješenju o ovrsi terete za iznose i do tisuću kuna, što je potpuno promašeno u odnosu na cilj i svrhu Ovršnog zakona, jer to zasigurno nije stjecanje koristi/prihoda za odvjetnike i javne bilježnike.

Ad./2: U slučaju ovrhe u izvodima iz mirovine navodi se samo podatak da je za određen iznos ovršen, ali ne i tko je ovrhovoditelj, broj ovrhe i ostatak duga po ovrsi. Stoga postoji opravdana bojazan, ali i primjeri iz prakse, da se dug podmira dvostruko — kroz ovrhu te uplatom samog dužnika.

Ad./3: Suprotno uobičajenoj praksi u europskim zemljama da se zakonom ili drugim propisima jamči neovršivost dijela plaće ili mirovine koji je neophodan za normalni život, Ovršni zakon RH omogućuje da se u slučaju tzv. zapljene po pristanku dužnika, ovrši cijela mirovina. Neosporno je da 2/3 mirovine (s obzirom na prosječno niske mirovine — 2.183 kn) predstavlja jedva dostatan iznos za preživljavanje, a u slučajevima ovrhe temeljem pristanka, ovršuje se i cijela mirovina, iako su takvi pristanci najčešće ili nesvjesni ili postignuti socijalnom prisilom.

S poštovanjem,

Predsjednica SUH-a: Jasna A. Petrović

Trogirani svečano proslavili Dan svoga grada

Unazočnosti velikog broja predstavnika prijateljskih gradova, među kojima su bili i predstavnici komune talijanskih gradova Fermo i Porto San El Pidio, Trogirani su doista na svečan način proslavili sv. Ivana Trogirskog, zaštitnika grada Trogira. Među gostima bila je i osmočlana delegacija talijanskih gradova Fermo i Porto San El Pidija, zajedno s predstavnicima talijanskog Sindikata umirovljenika SPI-CGIL s kojima je trogirski Podružnica SUH-a prijatelj već 12 godina. Delegaciju Sindikata je predvodio gospodin **Sandro Cipollari**, glavni inicijator uspostavljanja prijateljskih odnosa. Osim više hrvatskih gradova u kojima postoje podružnice SUH-a i s kojima je Trogir prijatelj, posebno mjesto zauzima prijateljstvo s ovim talijanskim gradovima, jer se na taj način ostvarila želja uspostave mosta prijateljstva preko Jadrana s kolegama iz Italije. S ovim gradovima često se razmjenjuju posjeti, a prijateljstvo je rezultiralo da veće grupe talijanskih umirovljenika dolaze na ljetovanje u Dalmaciju. Nedavno je veća grupa naših članova boravila u Italiji i talijanske kolege su im priredile vrlo ugodan boravak. Tom prigodom su uz ostalo upriličili putovanje do Firence i razgledavanje tog vrlo značajnog kulturno-povijesnog grada.

Vrlo je zanimljivo i lijepo vidjeti s koliko iskrene emocije dočekuju naš posjet. Isto tako i prilikom posjeta Trogiru i ostalim ljepotama naše domovine uvijek budu oduševljeni i s velikim emocijama se teško rastaju prilikom povratka kući. Koristeći prigodu dolaska na proslavu grada, održali smo kraći radni sastanak na kome se raspravljalo i dogovaralo o daljnjoj suradnji. Oni su izrazili želju da prilikom sljedećeg posjeta Hrvatskoj posjete Dubrovnik i Konavle.

Poduzeli smo sve mjere za tu organizaciju i nadamo se da ćemo je ostvariti uza sve teškoće.

Tomislav Drezga

Susret umirovljenika SUH-a Umag i SPI CGIL Domio Trieste

Dana 25. prosinca 1012. godine održan je 14. susret pobratimljenih organizacija umirovljenika Hrvatske, Podružnice Umag i SPI CGIL Domio Trieste. Skupu je prisustvovalo oko 200 sudionika.

Doček i početak susreta održan je u Grožnjanu. U prekrasnom ugođaju koji pruža ovaj grad, gosti su dočekani uz zvuke stare harmonike u poznatoj lođi. Nakon kratkog pozdravnog govora, priređena je mala zakuska s čašicom dobrodošlice (vino, biska, rakija), prema našim istarskim običajima. Slijedio je obilazak Grožnjana, uz pratnju domaćeg vodiča, te razgledavanje galerija i prodavaonica koje su bile otvorene i nudile svoje proizvode.

U domu, u Svetoj Mariji na Krasu, skupu se pridružio veći broj naših članova. Tom prilikom održani su prigodni govori i razmijenjeni pokloni prema već ustaljenim običajima. Nakon toga poslužen je ručak, a u pauzama slijedio je ples i druženje. S obzirom da je već održan veliki broj susreta, sklopila su se određena poznanstva, pa se ozarenog lica pozdravljaju kolege sa zanimanjem o događajima u protekloj godini, a i pitanja o zdravlju ne izostaju.

Po završenom ručku slijedilo je izvlačenje lutrije, koja je imala veliki broj zgoditaka, pa je izazvala interes sudionika. Raspoloženju su doprinijeli i članovi koji su izvlačili zgoditke. Malo smijeha nije nedostajalo, kad je dobitnik besplatne frizure, muška osoba, kojoj kosa na tjemenu uopće ne smeta. I neki drugi zgodici poticali su na smijeh i veselje.

Iako bi neki članovi rado i dalje nastavili s plesom, naši gosti su morali radi puta i drugih obaveza ranije otići svojim domovima. Slijedile su riječi zahvale i oproštaja. Naročito su bile zapažene riječi jednog vremenog člana iz Miggie, kojemu se pored svega lijepog, što je doživio tokom dana, naročito svidjele riječi iz govora, koje su se odnosile na probleme našeg naraštaja.

U organizaciji održavanja ovog susreta osim članova Izvršnog odbora sudjelovao je i veći broj naših članova. Zajedničkom uspjehu doprinijeli su naši umirovljenici i vanjski suradnici koji su donirali veliki broj zgoditaka za lutriju, te se ovim putem svima najsrdačnije zahvaljujemo.

Kao i uvijek, uz pozdrave, zaželjeli smo ovakav susret i iduće godine.

SUH

U Fažani osnovana Podružnica

Ogranak Sindikata umirovljenika Hrvatske Općine Fažana 23. studenoga na osnivačkoj skupštini prerastao je iz ogranka u Podružnicu Sindikata umirovljenika Hrvatske Općine Fažana.

Za predsjednika je izabran dosadašnji predsjednik ogranka **Dario Šuran**, za dopredsjednika **Timotej Pejin**, za tajnicu **Josefina Stanišić**, a za blagajnicu **Marija Pjevač**. Izabrano je i Predsjedništvo kojim predsjedava **Dario Šuran**, a sastoji se od devet članova. To su **Franko Radolović**, **Mirjana Radišić**, **Milan Novak**, **Marija Pjevač**, **Tirnotej Pejin**, **Anita Moscarda**, **Bruno Piljan** i **Josefina Stanišić**. Za predsjednika Nadzornog odbora je izabran **Franko Radolović**, a za članove NO-a **Vazmoslav Ružić** i **Ljiljana Šokčević**. Sjedište Podružnice bit će u budućem Multimedijskom centru na adresi Ulica 43. Istarske divizije 8. Šuran je na skupštini kojoj je prisustvovalo 74 člana podsjetio da je ogranak osnovan prije 18 godina te da u općini ima preko 1.200 umirovljenika. — Moramo se pozabaviti kvalitetnijim sadržajima za umirovljenike na području općine i razmišljati i o domu za umirovljenike. Ne prestajemo aktivnostima pa smo tako prošle godine još kao ogranak donijeli odluku o osnivanju Kulturno-umjetničkog društva Ulika i Bočarskog kluba koji lijepo funkcionira

ju i mislim da je došlo pravo vrijeme da sazremo te smo odlučili postati podružnica, rekao je Šuran.

Na skupštini je usvojen i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Podružnice. Zahvalnice za dugogodišnji rad u ogranku primili su na skupštini **Neta Žiković**, **Kata Benazić**, **Marija Štoković**, **Anita Moscarda** i **Giancarlo Moscarda**.

Skupštini su prisustvovali i fažanska načelnica **Ada Damjanac**, predsjednica Sindikata umirovljenika Hrvatske **Jasna Petrović**, predsjednica podružnice SUH-a Pula **Neta Žiković** te predsjednik županijske organizacije Hrvatske stranke umirovljenika **Radovan Cvek**. Za kulturno-umjetnički dio programa bio je zadužen KUD Ulika.

T. Grbić

Drage sugrađanke i sugrađani!

Vrijeme Božića u svakom od nas budi osjećaje mira, ljubavi i želju da pomognemo jedni drugima.

Nadam se da će i ove godine, unatoč krizi i poteškoćama s kojima se susrećemo, božićno svjetlo ohasjati naša srca i unijeti više radosti u naše živote.

S tim očekivanjima i najboljim željama čestit Vam Božić i svako dobro u Novom ljetu želi

Vaš Milan Bandić

BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ I SRETNNA NOVA GODINA

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

2013.

SIJEČANJ

P	U	S	Č	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

VELJAČA

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

OŽUJAK

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

TRAVANJ

P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

SVIBANJ

P	U	S	Č	P	S	N
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

LIPANJ

P	U	S	Č	P	S	N
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

SRPANJ

P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

KOLOVOZ

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

RUJAN

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

LISTOPAD

P	U	S	Č	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

STUDENI

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

PROSINAC

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

1.1. Novogodišnji blagoslov 6.1. Sveće na Božić 31.3. Uskrs 1.4. Uskrsni ponedjeljak 1.5. Priznanje milosti 30.5. Tijelovanje 27.6. Dan nezabavljivosti božice 25.6. Dan detinjstva 5.8. Dan putovanja i izdvojenosti izdvojenosti i Dan hrvatskih književnika 15.8. Veliki Gospi 8.10. Dan neznanosti 1.11. Svi sveci 25. 12. Božić 26.12. Svi sveci

Blagoslovljen Božić
i sretna Nova
2013. godina

Sindikata umirovljenika Hrvatske

Ilustracija: Miroslav Pilić